

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

1. Τρίπτυχο με το Μαρτύριο του Αϊ-Γιώργη του Χιοπολίτου, τον Άγιο Νικήτα τον Νισύριο και την Αγία Κυράννα από την Όσσα της Θεσσαλονίκης.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 300x150 εκ.

Οι Νεομάρτυρες, εμμένοντας στην πίστη τους στον Θεό της αγάπης, μαρτυρούσαν για την αγάπη τους αυτή και διατρέωναν πως είναι ελεύθεροι, αφού ούτε με τον θάνατο δεν μπορούσαν οι

εξουσιαστές να τους κάμψουν και να τους υποτάξουν στο σκοτάδι. Μαρτυρώντας για τη χριστιανική τους πίστη, γινόμενοι φως ελευθερίας μέσα στον κόσμο, βοήθησαν πολύ τους Έλληνες με το παράδειγμά τους και την αφοβία τους απέναντι στον θάνατο. Πολλά γι' αυτό γράφει ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης στο Νέο Μαρτυρολόγιο που εξέδωσε στα τέλη του 18ου αι., ακριβώς για να στηρίξει την πίστη των Ελλήνων και να απομακρύνει τον εξισλαμισμό και εκτουρκισμό τους.

Στο κέντρο της εικόνας το παλληκάρι, ο Αϊ-Γιώργης, που μαρτύρησε για την πίστη του στο κέντρο της πόλης, στο φημισμένο Αϊβαλί. Το μαρτύριό του περιγράφει με εξαίσιο τρόπο ο Φώτης Κόντογλου (<https://kimintenia.wordpress.com/2020/11/29/0019/>). Ο δήμιος από πάνω του τον αποκεφαλίζει και πίσω του στέκουν Τούρκοι που χειρονομούν, φωνάζουν και ασχημονούν κατά του Μάρτυρα Γεωργίου και των χριστιανών που είχαν το θάρρος να παρίστανται. Η ομάδα των χριστιανών ίσταται σεμνά και προσεύχεται για το παλληκάρι και προσβλέπει στον ουρανό, στην ελπίδα τους. Ο ήλιος απεικονίζεται τσαλακωμένος από τη λύπη, αφού σε όλους τους θανάτους των αθώων του κόσμου ετούτου συμπάσχει σύμπασα η κτίση (πρβλ. σχετική αναφορά στη Σταύρωση του Χριστού). Το μαρτύριο του Αϊ-Γιώργη του Χιοπολίτου πλαισιώνεται από δύο Νεομάρτυρες, μια γυναίκα και έναν άνδρα.

Σχετικά: Η Αγία Κυράννα από την Όσσα της Θεσσαλονίκης: <https://www.saint.gr/1931/saint.aspx>

Ο Άγιος Νικήτας ο Νισύριος: <https://www.saint.gr/605/saint.aspx>

2. Ο Αθανάσιος Διάκος κρατά Θερμοπύλες.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 250x150 εκ.

Στην εικόνα παρουσιάζεται ο Αθανάσιος Διάκος ως ένα παλληκάρι να μάχεται κατάμονος

εναντίον όλων και να σκορπίζει τον θάνατο στον εχθρό, οδηγούμενος και σκεπόμενος από την προσωποποιημένη Πατρίδα-Ελευθερία που τον δυναμώνει. Στο νου μου, όταν έφτιαχνα την εικόνα αυτή, είχα τα χαρακτηριστικά του Γκόγια από τις αγριότητες του Γαλλοϊσπανικού πολέμου, καθώς και την Γκουέρνικα του Πικάσο.

Πίσω αριστερά από τον Αθανάσιο Διάκο, ο κόλπος με το αγκυροβολημένο σκοτεινό καράβι αποτελεί αναφορά στις ορδές των Περσών που είχαν περάσει από τις Θερμοπύλες το 480 π.Χ. Η σύνδεση αυτή έγινε, για να δείξω τη διαχρονική παρουσία του κακού στον κόσμο και στην ιστορία. Ο Κάιν θα είναι πάντα παρών, καθώς αναφέρεται και στο υπέροχο τραγούδι *Κεμάλ* του Μ. Χατζιδάκι σε στίχους του Ν. Γκάτσου «... με φωτιά και με μαχαίρι πάντα ο κόσμος προχωρεί / Καληνύχτα Κεμάλ, αυτός ο κόσμος δεν θα αλλάξει ποτέ». Πάντα όμως κάποιοι φωτεινοί γενναίοι θα μάχονται το κακό και θα νικούν.

3. Η Δόξα στεφανώνει τον Νικητάρá στα Δερβενάκια.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 250x150 εκ.

Ένα περιστατικό που πάντα με συγκινούσε από τις ιστορίες του Αγώνα του 1821 είναι αυτό που θρυλείται για τον σπουδαίο αγνό ήρωα, τον Νικητάρá. Άμα τέλειωσε η μάχη στα Δερβενάκια που

κράτησε πολλές ώρες, ο φοβερός πολεμιστής Νικηταράς στάθηκε καταμεσής στο πεδίο της μάχης βαστώντας τη σπάθα του. Τα ματωμένα χέρια του και το σπαθί είχαν γίνει ένα πράγμα και χρειάστηκαν, λένε, πολλοί δυνατοί άνδρες για να καταφέρουν να ξεκολλήσουν από τα χέρια του το φοβερό του

σπαθί. Είχαν γίνει τα χέρια του σπαθιά. Αυτό προσπάθησα να ζωγραφίσω στον πίνακα. Ο Νικηταράς ιστάμενος κατενώπιον, φαίνεται λες και είναι εδώ ισόβια παρών και κοιτάει ανεξίκακα και ήμερα όλους εμάς που τον αφήσαμε να πεθάνει τυφλός ζητιάνος στον Πειραιά. Ο Νικηταράς κρατά πάντα το σπαθί του που μας ελευθέρωσε, ενώ η φτερωτή Δόξα (φτερωτή, γιατί γρήγορα πετά και φεύγει) του δίνει στεφάνι ελαίας, όπως στους αρχαίους Ολυμπιονίκες. Πίσω της ο Ήλιος με πρόσωπο τσαλακωμένο και αμαυρωμένο από τη λύπη και τον τρόμο της μάχης. Τριγύρω πεθαμένοι και τραυματισμένοι, ο θάνατος που έχει καταφέρει στους εχτρούς ο Νικηταράς. Και στα αριστερά του, άλογα έχουν σηκωθεί στα πόδια τους, να τον προσκυνήσουν.

4. Θρήνος για την καταστροφή των Ψαρών.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 250x150 εκ.

Πρόκειται για το πρώτο έργο της σειράς. Επιχειρεί μέσα από μια εξπρεσιονιστική γραφή, με την

ένταση σπασμένων γραμμών, να αποδώσει τον τρόπο του θανάτου, την απελπισία και τον πόνο που ακολούθησε την αγριότητα της σφαγής των Ελλήνων στο νησί των Ψαρών. Η προσωποποιημένη Δόξα με τα χέρια της απλωμένα σε ικεσία και απελπισία περπατά μόνη μέσα στο καμένο και

θλιβερό τοπίο. Το καράβι-εισβολέας λογχίζει το σώμα του Έλληνα που κραυγάζει για βοήθεια, η οποία

όμως δεν ήλθε ποτέ. Ο ήλιος αμαυρωμένος, τσαλακωμένος και σπασμένος. Μόνο σημάδι ζωής δύο δεντράκια στα αριστερά, με το ανατέλλον ροδί των ανθέων τους να φωνάζουν μέσα στο ρημαγμένο τοπίο πως η ζωή θα βρίσκει πάντα πέρασμα και θα πορεύεται προς το φως και τη χαρά.

5. Θρήνος για το Μεσολόγγι.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 200x150 εκ.

Το κεντρικό θέμα του έργου είναι μια Pietà (θρήνος), μια χαροκαμένη γυναίκα-μάνα που κρατά

το σώμα του νεκρού γιου της και βουβά θρηνεί. Γύρω της σε επιτάφιο θρήνο γυναίκες και άνδρες, το προσωποποιημένο φεγγάρι, ένας Άγγελος Κυρίου και πίσω, επάνω από όλους, η Πατρίδα-Ελευθερία τυλιγμένη τη σημαία, κρατώντας σπάθη και κοιτάζοντας στον ουρανό, προσκατερρά το φως της ελευθερίας που θα ανατείλει.

6. Θεόδωρος Κολοκοτρώνης Αϊ-Γιώργης Βελλεροφόντης.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 180x150 εκ.

Στο πρόσωπο του Γέρου του Μωριά, που καβαλικεύει άλογο φτερωτό ως Αϊ-Γιώργης Βελλεροφόντης, συναντώνται και συνυπάρχουν τα παλληκάρια και οι γενναίοι όλων των εποχών του ελληνισμού που μάχονται το τέρας της σκοτεινής Χίμαιρας, τον Δράκοντα, το καταχθόνιο άσχημο έρεβος και την απεχθή αιμοβόρα σκλαβιά. Μόνη συντροφιά στον γενναίο, η ολόφωτη Σελήνη που του φωτίζει τον δρόμο για τον καλό αγώνα του για λευτεριά.

7. Ρήγας Φεραίος Ευαγγελιστής.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 122x150 εκ.

Ο Ρήγας εικονίζεται κρατώντας ειλητάριο ως Ευαγγελιστής, κομίζοντας την ελπίδα της ελευθερίας. Πατάει επάνω σε κλίμακα, που οδεύει για τον ουρανό, και σε φτερά ως άλλος Αρχάγγελος. Πίσω του χορός γυναικών, προσωποποιήσεων των χωρών που προσμένουν την οικουμενική ελευθερία, την οποία εκείνος οραματίστηκε. Εμπρός του πουλί φωτός που φέρνει, όπως το περιστέρι στον Νώε, το μήνυμα της έλευσης της σωτηρίας που δεν θα αργήσει.

8. Παπαφλέσσας. Το φιλί του Ιμπραήμ.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 180x150 εκ.

Ο Ιμπραήμ φυλάει τον νεκρό Παπαφλέσσα ο οποίος, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους νεκρούς, ίσταται ολόρθος, σχεδόν αιωρείται στην αιωνιότητα που του χάρισε η θυσία του, ενδεδυμένος λευκά ενδύματα, και φορώντας το τσαλακωμένο λερό φωτοστέφανο των Ηρώων του Αγώνα του 1821. Η φτερωτή Πατρίδα-Δόξα τον στεφανώνει αγγίζοντας την τίμια κεφαλή του.

9. Μάνα Παναγιά.

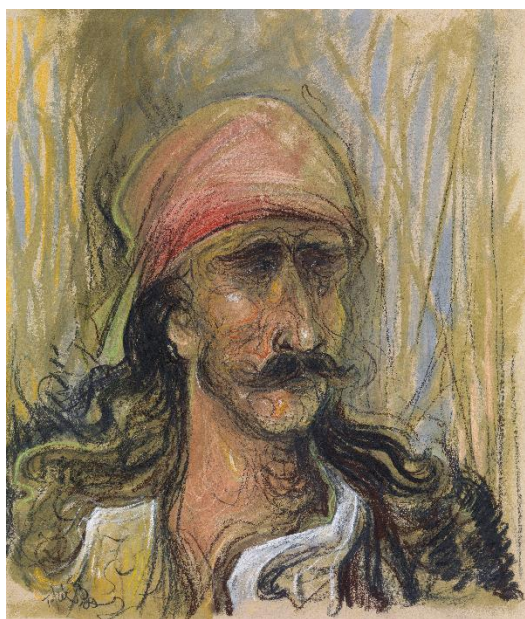
Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 90x150 εκ.

Η Μάνα του Αγώνα κρατά και αγκαλιάζει με τα δυνατά της χέρια, ως άλλη Παναγία κάτω από τον Σταυρό, τον νεκρό γιο της, αλλά δεν θρηνεί. Το βασανισμένο πρόσωπό της κοιτάζει με πονεμένο αλλά βέβαιο βλέμμα, ένα πουλί που έρχεται και της λαλεί σε γλώσσα που μιλούν όλοι οι ελεύθεροι του κόσμου τούτου (πρβλ. δημοτικά τραγούδια), κομίζοντας το μήνυμα της επερχόμενης Ανάστασης, ενώ της φανερώνει πως η λευτεριά έρχεται, πως είναι ήδη εδώ.

10. Γεώργιος Καραϊσκάκης.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 76x 0 εκ.

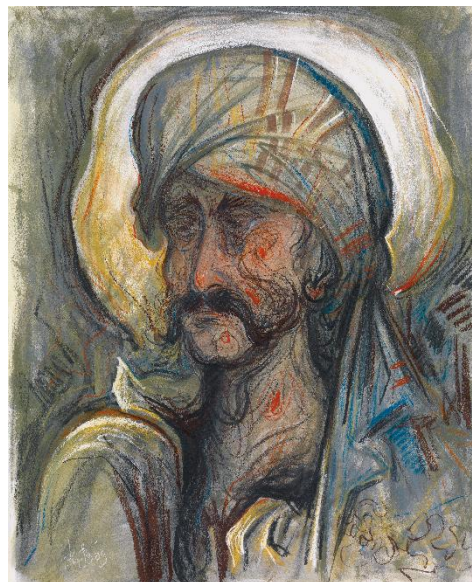

11. Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 73x90 εκ.

12. Νικηταράς.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 73x90 εκ.

13. Πολεμιστής Αρχάγγελος Ι.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 100x150 εκ.

14. Πολεμιστής Αρχάγγελος ΙΙ.

Μικτή τεχνική (κάρβουνο, αυγοτέμπερα, παστέλ ακρυλικά) σε χαρτί επί ξύλου. 2010. 100x150 εκ.

